

ZAPISNIK

sa 41. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore,
održane 24. jula 2020. godine

Sjednica je počela u 11.05 časova.

Sjednici je predsjedavao Slaven Radunović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Daliborka Pejović, Marija Čatović (preko online platforme), Momčilo Martinović, Žana Filipović, Sanja Pavićević, Mihailo Anđušić i Ljiljana Đurašković.

Poslanica Čatović sjednicu je pratila putem online platforme.

Sjednici nisu prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Adrijan Vuksanović i članovi Odbora Branko Radulović, Neđeljko Rudović i Ranko Krivokapić.

Sjednici su prisustvovali predstavnici nadležnih institucija: Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore sa EU i Sandra Đonović, saradnica u Kancelariji za evropske integracije; Marijana Laković Drašković, generalna direktorka Direktorata za organizaciju pravosuđa, krivično zakonodavstvo i nadzor u Ministarstvu pravde i pregovaračica za poglavlja 23 i 24; u ime Ministarstva unutrašnjih poslova - Dragan Pejanović, državni sekretar i Tanja Ostojić, šefica Radne grupe za pregovaračko poglavlje 24; Siniša Bjeković, zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore; u ime Ministarstva za ljudska i manjinska prava - Aleksandar Saša Zeković, državni sekretar i Valon Dasharami, sekretar; u ime Uprave policije - Enis Baković, pomoćnik direktora za sektor kriminalističke policije i Selma Mehović, koordinatorka za međunarodnu policijsku saradnju. U ime Agencije za sprječavanje korupcije, u radu sjednice preko online platforme učestvovao je Savo Milašinović pomoćnik direktora.

Sjednici su prisustvovali Marija Maraš, sekretarka Odbora i Marija Milošević i Luka Pejović, saradnici u Odboru.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane medija.

*****

Nakon što je konstatovao da postoji kvorum za rad, predsjednik Odbora Slaven Radunović potvrdio je da je usvojen predviđeni

DNEVNI RED:

- 1. KONSULTATIVNO SASLUŠANJE PREDSTAVNIKA NADLEŽNIH INSTITUCIJA NA TEMU: IZAZOVI U PREGOVARAČKIM POGLAVLJIMA 23 I 24, SA FOKUSOM NA NALAZE U NEZVANIČNOM DOKUMENTU EVROPSKE KOMISIJE O STANJU U POGLAVLJIMA 23 I 24 ZA CRNU GORU IZ JUNA 2020.**

*****

TAČKA 1

KONSULTATIVNO SASLUŠANJE PREDSTAVNIKA NADLEŽNIH INSTITUCIJA NA TEMU: IZAZOVI U PREGOVARAČKIM POGLAVLJIMA 23 I 24, SA FOKUSOM NA NALAZE U NEZVANIČNOM DOKUMENTU EVROPSKE KOMISIJE O STANJU U POGLAVLJIMA 23 I 24 ZA CRNU GORU IZ JUNA 2020.

Na samom početku sjednice, predsjednik Odbora Slaven Radunović istakao je specifičnost uslova pod kojima Odbor zasijeda, napominjući da, usljed epidemiološke situacije i ograničenog broja ljudi koji može boraviti istovremeno u jednoj prostoriji, neki učesnici prate rad sjednice preko web platforme.

On je izrazio zadovoljstvo što će na 41. sjednici biti riječi o tome šta je Crna Gora uradila u okviru poglavlja 23 i 24 kao najvažnijim u pregovaračkom procesu, koja se odnose na oblasti koje čine temelj svakog društva, komentarišući posljednje nalaze Evropske komisije iz tzv. *non-paper*a o stanju u pregovorima u datim poglavljima od 12. juna tekuće godine.

Radunović je konstatovao da je Evropska komisija ocijenila da je važno da Crna Gora ne napravi korak unazad u pregovorima, sa posebnim isticanjem prioriteta iz poglavlja 23 koji se odnose na jačanje nezavisnosti institucija i borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Stanje u poglavlju 24 nešto je bolje nego u poglavlju 23, nastavio je Radunović, ali Komisija i tu konstatuje u dijelu obračuna sa organizovanim kriminalom da sporazumi o priznavanju krivice postaju norma za donošenje konačnih presuda, što predstavlja neadekvatno zadovoljavanje pravde.

Nakon što je pozdravio prisutne, predsjednik Radunović je članovima Odbora predložio metodologiju rada, zasnovanu na uvodnim obraćanjima gostiju, nakon čega bi bila otvorena rasprava, sa kojom su se prisutni poslanici saglasili.

Na početku uvodnih obraćanja, predsjednik Odbora upoznao je prisutne da su poziv za 41. sjednicu dobili čelni ljudi nadležnih institucija i sa žaljenjem konstatovao da su se samo neki od njih i odazvali pozivu Odbora. S tim u vezi, posebno se zahvalio zaštitniku ljudskih prava gđinu Bjekoviću na tome što lično prisustvuje sjednici, napominjujući da se nada da nedolazak čelnih ljudi nadležnih institucija, te posebno odsustvo predstavnika Državnog tužilaštva, neće uticati na konstruktivnost rasprave, te da će članovi Odbora biti u prilici da dobiju sve odgovore na postavljena pitanja. S obzirom na to da se radi o poglavljima u okviru kojih ispunjavanje ključnih obaveza dominantno zavisi od političke volje, prisustvo čelnih ljudi koji sa svojih političkih funkcija mogu da daju ocjene i komentare na određena pitanja bilo je neophodno, ocijenio je predsjednik Odbora.

On je, zatim, pitao glavnog pregovarača da li dijeli njegovo mišljenje da je jezik Evropske komisije u navedenom dokumentu (*non-paperu*) oštriji nego inače, te da li je odsustvo diplomatskog jezika jedan od indikatora da stanje u Crnoj Gori nije na zadovoljavajućem nivou i kako on ocjenjuje stanje u pregovorima u poglavljima 23 i 24.

Glavni pregovarač Crne Gore sa EU *Aleksandar Drljević* kazao je da je posljednjim događajem koji se odnosi na otvaranje preostalog pregovaračkog poglavlja (8 - Konkurencija) Crna Gora još jednom pokazala posvećenost evropskim integracijama, a Evropska unija potvrdila da su njena vrata otvorena za države koje na putu integracija napreduju i ostvaruju rezultate. On je

istakao da posebno ohrabruje činjenica da politika proširenja predstavlja jedan od prioriteta aktuelnog njemačkog predsjedavanja Savjetu EU, ali i naglašena odgovornost Unije za integracije Zapadnog Balkana, kroz najavu intenzivnog praćenja dešavanja u regionu.

Crna Gora je, uprkos nezapamćenoj krizi izazvanoj korona virusom, napravila značajan napredak na putu ka EU, kroz efikasno djelovanje u cilju zaštite javnog zdravlja, ocijenio je Drljević. Ocjene Evropske komisije u konkretnom *non-paperu* ukazuju na rezultate koje je Crna Gora postigla u cilju doprinosa završnoj fazi pregovora. Pored pozitivnih ocjena, dokument sadrži i određene preporuke koje su sa posebnom pažnjom tretirane, budući da predstavljaju smjernice za dalji rad na ispunjavanju završnih mjerila u pregovaračkim poglavljima 23 i 24. Pregovarač je podsjetio da je dokument Evropske komisije predstavljen medijima, a i bio predmet rasprave na Savjetu za vladavinu prava, gdje je konstatovan napredak u poglavljima, posebno sa aspekta ispunjavanja privremenih mjerila. Istovremeno, Kancelarija za evropske integracije dobila je zadatak da do jeseni 2020. godine izradi sveobuhvatni plan daljih aktivnosti, u cilju podstreka za ispunjavanje mjerila. S tim u vezi, pozdravio je saradnju sa Odborom za evropske integracije i Skupštinom, ukazavši na značaj međuinstitucionalne saradnje i političkog dijaloga, sa fokusom na izbor nosilaca određenih funkcija u pomenutih poglavljima, predstavljajući proces integracija kao zajednički projekat svih struktura društva.

Predsjednik Odbora je potom pitao Marijanu Laković Drašković, pregovaračicu za poglavlja 23 i 24, kako komentariše negativne ocjene Evropske komisije vezano za politički uticaj u pravosuđu.

Generalna direktorka Direktorata za organizaciju pravosuđa, krivično zakonodavstvo i nadzor u Ministarstvu pravde *Marijana Laković Drašković*, na početku svog izlaganja izrazila je saglasnost sa predsjednikom Odbora u pogledu prisustva sjednici i drugih nadležnih institucija i u tom smislu pitala da li su na sjednicu bili pozvani predstavnici Sudskog i Tužilačkog savjeta, kao težišta implementacije organizacionih zakona. Ona je kazala da su sve obaveze koje se odnose na Ministarstvo pravde u dijelu obezbjeđivanja nezavisnosti pravosuđa ispunjene. Dalje, objasnila je da pitanja o eventualnim pristicima na rad od strane izvršne ili zakonodavne vlasti treba uputiti predstavnicima pravosuđa, a ne predstavnicima Ministarstva pravde.

Predsjednik Odbora odgovorio je da je u datim institucijama stanje neredovno, da politika kontroliše pravosuđe, te da su ministar pravde i Vlada odgovorni za takav politički ambijent. Takva pitanja ne mogu da se rješavanju pravilima, već političkim dogovorom, smatra Radunović.

Laković Drašković je tada postavila pitanje zašto u Skupštini nisu izabrani članovi Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, napominjući da je saradnja Ministarstva pravde sa svim institucijama u sudskoj i izvršnoj vlasti dobra. Ona je potom ukazala na Greko preporuku koja se ticala izbora predsjednika Sudskog savjeta iz reda sudija, a ne istaknutih pravnika, što je moglo proizvesti određene probleme, ocijenila je pregovaračica za poglavlje 23 i 24.

Po riječima predsjednika Odbora Slavena Radunovića, činjenica da neko nije izabran u Skupštini može da znači da predloženi kandidati nijesu bili adekvatni.

Što se tiče ključne nadležnosti Ministarstva pravde, *Laković Drašković* je kazala da je Evropska komisija pohvalila izradu zakonodavnog okvira. Ona se potom osvrnula na ostale ocjene

Evropske komisije u dijelu pravosuđa, sa fokusom na izazove u ovoj oblasti. Među njima su izrada jedinstvenog informacionog sistema pravosuđa, koji bi bio otvoren i prema drugim institucijama, te racionalizacija pravosudne mreže koja bi značila ukidanje malih sudova, a što je planirano nacrtom analize sudova koja je urađena u prethodnom periodu - radi se o hrvatskom rješenju i podrazumijeva fomiranje odjeljenja, nastavila je Laković Drašković, ukazavši na delikatnost date aktivnosti u političkom smislu. Ostali izazovi koji su pomenuti odnose se na implementaciju organizacionih zakona i pitanje odgovornosti u pravosuđu, u pogledu ocjenjivanja nosilaca pravosudnih funkcija. Stoga su trenutne aktivnosti usmjerene na unapređenje disciplinskog okvira i pravila ocjenjivanja, zaključila je Laković Drašković.

U obraćanju predstavniku Agencije za sprječavanje korupcije, predsjednik Odbora je čestitao imenovanje nove direktorice Agencije i pitao na koji način će Agencija djelovati u narednom periodu, kako bi unaprijedila svoj rad i bilans rezultata?

Pomoćnik direktora Savo Milašinović kazao je da sami rezultati Agencije potvrđuju nezavisnost njenog rada. U dosadašnjem četvorogodišnjem radu, Agencija je u potpunosti realizovala sve svoje zadatke i obaveze, kroz konkretne i mjerljive rezultate. Do sada je donešeno preko 1000 ograničavajućih akata za javne funkcionere, a manje od 1% njih je poništeno kod nadležnih organa i vraćeno na ponovno rješavanje. Govoreći u brojkama, Milašinović je istakao da je 297 javnih funkcionera razriješeno ili dalo ostavku nakon davanja mišljenja Agencije, među kojima je jedan ministar, 3 direktora direktorata, 96 predsjednika i članova organa upravljanja i preko 100 odbornika. Govoreći o ocjenama zavisnosti ili nezavisnosti rada same Agencije, Milašinović je kazao da postoji razlika između onoga što su očekivanja građana i onoga što je mogućnost djelovanja u skladu sa zakonom.

Predsjednik Odbora je kazao da nema sumnje da se Agencija revnosno bavi izvještajima koji podnose političke partije, ukoliko se govori o finansiranju, ali da statistika nekad ne odražava realno stanje, i dodao da, po njegovom mišljenju, Agencija ima selektivni pristup u postupanju.

Komentarišući pitanja u okviru poglavlja 24, Radunović je kazao da su, uopšteno gledano, pregovori u ovom poglavlju bolje ocijenjeni nego u prethodnom izvještaju Evropske komisije. Po njegovim riječima, pozitivne su ocjene vezano za međunarodnu policijsku saradnju, a bilans rezultata postoji i u borbi protiv trgovine ljudima; ipak, rezultati u oblasti trgovine narkoticima nijesu na zadovoljavajućem nivou.

Državni sekretar u Ministarstvu unutrašnjih poslova *Dragan Pejanović* kazao je da Ministarstvo unutrašnjih poslova može biti zadovoljno ocjenama Evropske komisije iz *non-papera*. Posebno je istakao bilans rezultata u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, gdje su osmišljena rješenja jedinstvena u regionu. On je dodao da je Evropska komisija konstatovala bolju koordinaciju u pristupu otkrivanju krivičnih djela trgovine ljudima i dodatno osnažen institucionalni kapacitet za rješavanje pitanja trgovine ljudima, pod vođstvom multidisciplinarnog organa koji je pratio implementaciju nacionalne strategije za borbu protiv trgovine ljudima. Pejanović je istakao rast od 150% kada je riječ o broju istraga i gonjenja djela teškog i organizovanog kriminala. Što se tiče trgovine narkoticima, Pejanović je istakao da su u Ministarstvu zadovoljni postignitim rezultatima u ovoj oblasti, o kojima svjedoče, između ostalog, i povećanje od 250% u zapleni kokaina i 1300% u zapleni heroina.

Govoreći o potpisanom sporazumu sa Frontex-om, koji je stupio na snagu 1. jula ove godine, Pejanović je informisao da će sporazum omogućiti unaprjeđenje saradnje sa EU i raspoređivanje snaga Frontex-a za podršku crnogorskim institucijama u dijelu integrisanog upravljanja i zaštite granica. On je kazao i da je saradnja sa susjednim zemljama u oblasti upravljanja granicama i dalje dobra, te da su standardi i pravni okvir u oblasti azila i migracija u najvećoj mjeri uspostavljeni; odnos prema migrantima u Crnoj Gori, ocijenio je Pejanović, isti je onakav kakav imaju crnogorski državljani. Državni sekretar je govorio i o finansijskoj podršci EU za integrisano upravljanje granicom, u iznosu od 20 miliona eura, koje će omogućiti razmjenu podataka sa zemljama EU. Među ključnim izazovima u poglavlju 24, Pejanović je istakao potrebu izrade nove strategije za borbu protiv terorizma i ekstremizma i za borbu protiv pranja novca.

Potom se prisutnima obratio *Enes Baković*, domoćnik direktora Uprave policije za sektor kriminalističke policije. On je, na početku izlaganja, kazao da nije saglasan sa prethodno iznešenim stavom predsjednika Odbora da je Crna Gora u svijetu prepoznata po krijumčarenju narkotika, navodeći da na to u svojim izvještajima ne ukazuje ni Evropska komisija. Naprotiv, Komisija konstatuje da je Crna Gora ozbiljan partner u rješavanju i daljem praćenju predmeta u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala. Baković je zaključio da je tačno da rat kriminalnih grupa traje, kao i da ima međunarodni karakter, ali da Crna Gora zajedno sa svojim partnera aktivno radi na tome da se on suzbije.

Selma Mehović, koordinatorica za međunarodnu saradnju u Upravi policije, dodala je da je sa strateškog nivoa Uprava policije zadovoljna rezultatima koji su iznešeni u *non-paperu*, navodeći da predstavljaju potvrdu planskog rada i jačanja kapaciteta policije, kao i operativnih kapaciteta u ključnim oblastima procesa evropskih integracija. Mehović je ocijenila da je ovogodišnji *non-paper* u dijelu djelovanja crnogorske policije bolji, što je rezultat reorganizacije Uprave policije. Na osnovu operativnih informacija, na inicijativu Crne Gore pokrenuto je nekoliko međunarodnih operacija. Zabilježen je napredak u oblasti trgovine ljudima, zahvaljujući međuagencijskoj saradnji, uz rad formiranih operativnih timova. Evropska komisija je konstatovala da je Crna Gora aplicirala za članstvo u Egmont grupi, međunarodnoj asocijaciji finansijsko-obavještajnih službi. Ponovila je da je Sporazum sa Frontex-om u oblasti granične bezbjednosti i upravljanja u fazi implementacije. Izlaganje je zaključila podsjećanjem da i Uprava policije radi na izradi plana za dalje postupanje u skladu sa obavezama u poglavlju 23 i 24, te da će dokument uputiti Kancelariji za evropske integracije.

Nakon toga, predsjednik Odbora Slaven Radunović pozvao je gđina Aleksandra Zekovića da se obrati, komentarišući da se jedan od posebnih nalaza Evropske komisije odnosio na nečovječno postupanje tokom lišenja slobode, nezakonita lišenja slobode i neopravdana trajanja lišenja slobode. Otvoreni su i novi predmeti protiv policijskih službenika osumnjičenih za prekomjernu upotrebu sile. Takođe, ocijenjeno je da su materijalni uslovi lišenja slobode i dalje generalno slabi, a ozbiljni izazovi u ovom pogledu bili su još evidentniji u kontekstu izbivanja pandemije COVID-19. Predsjednik Radunović je zamolio gđina Zekovića da prokomentariše ove nalaze i koje aktivnosti će biti preuzete da se slične situacije ne bi ponavljale.

Državni sekretar *Aleksandar Zeković* kazao je da se dato pitanje ne odnosi direktno na nadležnost Ministarstva za ljudska i manjinska prava, iako postoji namjera da se Ministarstvo bavi širim opsegom ljudskih prava. On je svoje obraćanje fokusirao na kapacitete Ministarstva, koji su i dalje nedovoljni, kao i odgovornost Ministarstva u okviru pitanja obuhvaćenih poglavljem 23, posebno u odnosu na implementaciju Zakona o zaštiti diskriminacije.

S tim u vezi, Zeković je istakao da je Zakon u potpunosti usaglašen sa standardima EU. Poseban fokus je stavljen na djelovanje Ministarstva u pogledu inkluzije manjinskih naroda, posebno Roma i Egipćana. U saradnji sa Ministarstvom prosvjete, Ministarstvo djeluje u cilju njihovog uključivanja u visokoškolsko obrazovanje, u okviru redovne procedure. Ukazano je na potrebu zapošljavanja visokoobrazovanih Roma, što bi u krajnjem rezultiralo otklanjanjem diskriminacije Roma na tržištu rada. Takođe, pozdravljeno je usvajanje Zakona o istopolnom životnom partnerstvu i zaštita LGBT populacije, jer su prepoznati elementi diskriminacije kada je riječ o pripadnicima ove populacije. Zeković je, na kraju, kazao i da se, u skladu sa nadležnostima Ministarstva za ljudska i manjinska prava, pristupilo stvaranju tehničkih uslova za implementaciju Zakona o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica, na osnovu izrade Pravilnika o registru vjerskih zajednica.

Predsjednik Odbora saglasio se da kao društvo treba više da učinimo u cilju zaštite prava Roma.

Na kraju, zaštitnik ljudskih prava i sloboda *Siniša Bjeković* u svom obraćanju kazao je da su pitanja nečovječnog postupanja tokom lišenja slobode, nezakonita lišenja slobode i slično, predmet interesovanja Zaštitnika. Na osnovu prikupljenih informacija iz različitih izvora, u pripremi su izvještaji vezano za događaje od kraja 2019. godine do sada. Postupak je pokrenut na osnovu službene dužnosti. Bjeković je kazao da se dokumentacija priprema za sve događaje, počevši od onog koji se desio u Skupštini krajem decembra, pa do slučajeva reakcija na donošenje Zakona o slobodi vjeroispovijesti u Pljevljima, Beranama, Andrijevici, Nikšiću, Podgorici i Budvi. On je kazao da su se predstavnici insitucije koju predstavlja trudili da na precizan način utvrde činjenice, te istakao da je to samo jedno polje djelovanja Ombudsmana, i to operativno.

Bjeković je naglasio da je institucija zaštitnika radila sa 50% rukovodećeg kadra, te da su sada ta mjesta konačno popunjena, čime su unaprijeđeni administrativni kapaciteti institucije. U periodu epidemije su se rješavala i životna pitanja građana, organizovane su posjete karantinima, a u odnosu na prethodnu godinu ove godine je pristiglo 4/5 više pritužbi. Što se tiče zaštite podataka ličnosti, Ustavni sud je donio odluku koja je u skladu i sa mišljenjem Ombudsmana. Kada je u pitanju diskriminacija, i za to je u odnosu na prethodnu godinu ove godine pristiglo mnogo više pritužbi. Što se tiče prava djeteta, razgovarano je o daljoj saradnji sa UNICEF-om i daljim projektima zaštite djece od nasilja u porodici.

Na kraju izlaganja, Bjeković je ukazao na važnost današnjeg razgovora i istakao da poslanici uvijek mogu da računaju na njegovo učešće na sjednicama skupštinskih radnih tijela, ocjenjujući da je to njegova odgovornost i naglašavajući da je saradnja među institucijama važna za utvrđivanje jedinstvenih standarda.

Predsjednik Odbora je izrazio i lično zadovoljstvo time što je Ombudsman samoinicijativno reagovao na hapšenje poslanika u Skupštini Crne Gore. Nakon toga, otvorio je raspravu.

Prvi za riječ javio se poslanik *Momčilo Martinović*. On je kazao da se 41. sjednica Odbora za evropske integracije, kao posljednja u ovom sazivu, i simbolično bavi ključnim pregovaračkim poglavljima, naglašavajući da i sami pregovori počinju i završavaju se poglavljima 23 i 24. Ocjenjujući sve dosadašnje rasprave na Odboru kvalitetnim, naglasio je da je saradnja sa institucijama važna ne samo zbog izvora informacija, nego i zbog zajedničkog djelovanja i sveobuhvatnosti, budući da svako poglavlje moraju da prate adekvatni postignuti rezultati u ključnim pregovaračkim oblastima. Stoga, zaključio je da otvaranje poglavlja 8 govori i o rezultatima koji su postignuti u poglavljima 23 i 24.

Iako postoji prostora za napredovanje, *Martinović* je kazao da je važno i notirati postignute rezultate. Izrazio je saglasnost sa *gđinom Zekovićem* u dijelu zaštite prava Roma, podsjećajući da je pismenost te populacije prije 20 godina bila na jako niskom nivou. Od tada, oni su uključeni u predškolsko, srednje i visoko obrazovanje, što treba pohvaliti.

Pitanja poslanika *Martinovića* odnosila su se na reorganizaciju Uprave policije, bilans rezultata u borbi protiv organizovanog kriminala, međuagencijsku saradnju u okviru Egmont i Moneyval inicijativa, te na ispunjavanje mjerila u poglavljima 23 i 24.

Dragan Pejanović, na pitanje u vezi sa međunarodnom saradnjom u oblasti trgovine ljudima i borbe protiv organizovanog kriminala, kazao je da preporuke u ovoj oblasti postaju strateški ciljevi Crne Gore u narednom periodu. Jedna od takvih preporuka vezana je za stanje u crnogorskim zatvorima, a Ministarstvo unutrašnjih poslova u kontinuitetu radi na unapređenju uslova u pritvorskim jedinicama, što, između ostalog, uključuje i prilagođavanje mobilijara i video nadzor.

Na pitanje u vezi sa radom Uprave policije, *Enes Baković* je istakao da je sama reorganizacija Uprave policije imala za cilj doprinos smanjenju krivičnih djela iz oblasti organizovanog kriminala, kao i povećanju hapšenja i krivičnog gonjenja. Unaprijeđeni su kapaciteti sektora, što je za rezultat imalo sveukupni napredak u radu Uprave policije, što pokazuju i statistički podaci u ovom i prethodnim izvještajima Evropske komisije. Procesuiranje slučajeva dugo traje, posebno kada se radi o profesionalnim izvršenjima bez materijalnih dokaza, naglasio je *Baković*. Što se međuagencijske saradnje tiče, *gđa Mehović* je ponovila da je Crna Gora ispunila sve standarde kako bi ponovo bila član Egmonta, a razlog prethodnog isključenja Crne Gore je promjena njenog statusa.

Članica Odbora *Daliborka Pejović* kazala je da je, bez obzira na afirmativne ocjene Evropske komisije za rad Ministarstva za ljudska i manjinska prava, kao i Ombudmana, te činjenice da se administrativni kapaciteti kapitalizuju, važno u okviru cjelokupnog sistema pro futuro postaviti pitanje donošenja zakona o Skupštini i zakona o Vladi. Drugo, ona je napomenula da su izvor informacija Evropske komisije akcioni planovi nadležnih institucija i strategije, a nalazi su odraz rada međunarodnih eksperata i nevladinog sektora. Fokusirala se na institut sporazuma o priznanju krivice, za koji smatra da se ne sagledava objektivno, niti da ga Evropska komisija koncipira kao dobar ili loš. Po riječima poslanice, važno je napomenuti da on nije nastao u Crnoj Gori, nego u modernim anglo-saksonskim pravnim sistemima, i zato je važna procjena: da li je ovaj institut dobro rješenje za Crnu Goru, u kojoj mjeri se time rastrećuje rad sudova, racionalizuje sistem i slično, te kakvi su do sada bili rezultati postignuti njegovom upotrebom.

Drljević je kazao da je Crna Gora uradila ogroman posao u pregovaračkom procesu. Ali, uvijek može bolje - nastavio je i konstatovao da sve strukture djeluju u okviru okolnosti, i na nivou države i na nivou EU. Ako će zakonska rješenja doprinijeti boljim ocjenama, onda su ona sigurno potrebna, ocijenio je Drljević. Ali, prema njegovom mišljenju, neke kritike su upućene ljudima koji ne mogu u okviru svojih nadležnosti iste riješiti. Crna Gora kao društvo treba da pokaže da demokratske institucije sistema mogu da funkcionišu, a ako određena rješenja nisu dobra, mora postojati način da se ista promijene, jer institucije zadužene za osiguranje vladavine prava moraju imati čelne ljude, zaključio je glavni pregovarač.

Laković Drašković je kazala da je institut sporazuma o priznanju krivice donešen, između ostalog, i radi efikasnog oduzimanja imovine stečene krivičnim djelom. Njegovom upotrebom je do sada oduzeto 32,5 miliona eura, što, po njenom mišljenju, znači da je institut zaživio. Na nivou Ministarstva pravde, Laković Drašković je istakla da će se raditi analiza primjene tog instituta sa aspekta rada svih segmenata tužilaštva. U praksi treba izbjeći situacije u kojima se sporazum o priznavanju krivice primjenjuje u slučajevima nasilja u porodici, što je protivno Istanbulskoj konvenciji, zaključila je Laković Drašković.

Predsjednik Odbora se saglasio da problem nije u pravnom institutu, nego u njegovoj implementaciji.

Kako više nije bilo tema za diskusiju, sjednica je zaključena u 13.30 časova.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović se zahvalio prisutnim gostima, članovima Odbora i Sekretarijatu Odbora na saradnji u toku 26. saziva i izrazio nadu da će Odbor za evropske integracije i u narednom sazivu, u novom sastavu, zadržati konstruktivnu atmosferu i rad.

SEKRETARKA ODBORA

PREDSJEDNIK ODBORA

Marija Maraš

Slaven Radunović